

СТРАТЕШКИ САВЕЗ СА РУСИЈОМ ЈЕДИНИ НАЧИН ДА ЗАПАДНА ЕВРОПА РЕШИ СВОЈЕ И СВЕТСКЕ ПРОБЛЕМЕ?

### Вртоглавица пред будућношћу

Кад би, под претпоставком француске ‚непослушности‘, као 1968, Американци потпуно запалили ватру наоружавањем и организацијом мултимилионских имигрантских маса које живе по свим француским градовима, може се лако замислити да би за кратко време дошло до револуције која би била страшнија од Октобарске. Показну вежбу или последњу опомену смо видели, а Француска је само модел и пример. Политика „последње мену“ доживела је јадан крај: потоп је стигао раније

Пише: др Марко С. Марковић

Ср-би су евр-оп-ски на-род и же-ле да се укљу-че у евр-оп-ску за-јед-ни-цу. Али шта

да-нас пред-ста-вља Евр-о-па? Да ли уоп-ште по-сто-ји Евр-о-па ко-ју ми има-мо у ви-ду? Та Евр-о-па је по-сто-ја-ла до Дру-гог свет-ског ра-та, као мо-за-ик не-за-ви-сних, сна-жних и еко-ном-ски на-пред-них др-жа-ва. Ис-цр-пље-на Дру-гим свет-ским ра-том, та Евр-о-па је са-хра-ње-на пре ви-ше од по-ла ве-ка. Ње-на са-мо-стал-ност је иш-че-зла у ко-рист аме-рич-ке свет-ске пре-вла-сти.

Ге-не-рал Де Гол је ме-ђу пр-ви-ма пред-ви-део ту и та-кву евр-оп-ску суд-би-ну, па се још пре свр-шет-ка Дру-гог свет-ског ра-та при-бли-жио Ста-љи-ну и с њим за-кљу-чио са-вез у Мо-скви, де-цем-бра 1944. У пр-ви мах, тај по-тез је до-при-нео да Фран-цу-ска до-би-је јед-ну оку-па-ци-о-ну зо-ну у Не-мач-кој и та-ко не бу-де ис-кљу-че-на из гру-пе ве-ли-ких си-ла. Али, на ду-жи рок, Де Го-лов план је био да-ле-ко-се-жни-ји. По ње-го-вој за-ми-сли, то је би-ло ства-ра-ње Евр-о-пе „од Атлан-ти-ка до Ура-ла”, ко-ја ће би-ти спо-соб-на да се од-у-пре аме-рич-кој хе-ге-мо-ни-ји.

У оно вре-ме, мно-ги су му за-ме-ра-ли што се удру-жио са ко-му-ни-сти-ма про-тив де-мо-крат-ске Аме-ри-ке. По-ја-ви-ла су се ра-зна ту-ма-че-ња ње-го-вог по-ступ-ка. Ме-ђу фран-цу-ским и дру-гим за-пад-ним др-жав-ни-ци-ма би-ло је уко-ре-ње-но ми-шље-ње да је СССР на-ста-вљао по-ли-ти-ку ру-ског им-пе-ри-ја-ли-зма, што је би-ло нај-про-сти-је об-ја-шње-ње: Де Гол је у Со-вјет-ском Са-ве-зу ви-део Ру-си-ју. Не-ки су ми-сли-ли да Де Гол ве-ру-је у ево-лу-ци-ју со-вјет-ског ре-жи-ма, та-ко да је у ње-го-вим очи-ма ко-му-ни-стич-ка власт би-ла са-мо при-вре-ме-на. Но, без об-зи-ра на све те хи-по-те-зе, би-ло је ја-сно јед-но: као пр-ва свет-ска си-ла, Аме-ри-ка је – по Де Го-ло-вом схва-та-њу – нај-ве-ћа прет-ња евр-оп-ској не-за-ви-сно-сти и је-ди-ни спас Евр-о-пе са-сто-ји се у са-ве-зу са Ру-си-јом, па би-ла она „бе-ла” или „цр-ве-на”.

На су-прот-ном по-лу, евр-оп-ски стра-те-зи су пред-ла-га-ли Евр-о-пу без Ру-си-је, јер би она, у бло-ку „од Атлан-ти-ка до Ура-ла”, па-ла под ру-ску пре-власт. Ту по-ли-ти-ку ће ка-сни-је нај-бо-ље фо-р-му-ли-са-ти Отон Хаб-р-збур-шки: пр-во одво-ји-ти од Ру-си-је све евр-оп-ске „са-те-лит-ске” зе-мље, па он-да Ру-си-ју оста-ви-ти да се са-ма бо-ри про-тив ко-му-ни-зма и ислам-ских на-ро-да.<sup>1</sup>

Не-ма сум-ње да је по-сле-рат-на Евр-о-па кре-ну-ла прав-цем ко-ји је та-ко пре-ци-зно де-фи-ни-сао Отон Хаб-р-збур-шки, али је Де Гол про-ду-жио свој от-пор Аме-ри-ци све до кра-ја ше-зде-се-тих го-ди-на, ка-да је био по-ра-жен „сту-дент-ском ре-во-лу-ци-јом”, ма-ја 1968. По-сле јед-но-ме-сеч-ног ге-не-рал-ног штрај-ка, еко-ном-ски про-грес Фран-цу-ске је био за-у-ста-вљен, а ње-не злат-не ре-зер-ве ис-цр-пље-не. Сам Де Гол је био при-мо-ран да се тре-нут-но по-ву-че у Ба-ден-Ба-ден, ка-ко би до-био по-др-шку фран-цу-ске оку-па-ци-о-не ар-ми-је. Али ни то не би би-ло до-вољ-но да се Мо-сква

из-ја-сни-ла за ре-во-лу-ци-ју. По-што до то-га ни-је до-шло, за-хва-љу-ју-ћи не-гда-шњем са-ве-зу са Ста-љи-ном, Де Гол је ре-во-лу-ци-ју са-вла-дао, али је сле-де-ће го-ди-не мо-рао да се по-ву-че.

Да-кле, Фран-цу-ска се у то-ку два ме-се-ца на-ла-зи-ла на иви-ци про-па-сти, са-мо за-то што је про-тив вла-сти би-ла мо-би-ли-са-на уни-вер-зи-тет-ска омла-ди-на, уз по-моћ не-ко-ли-ко троц-ки-стич-ких и анар-хи-стич-ких гру-па и син-ди-кал-них штрај-ко-ва.

### РЕВОЛУЦИЈА – КАЗНА ЗА НЕПОСЛУШНОСТ

А шта би би-ло да-нас, кад би у Фран-цу-ској до-шло до гра-ђан-ског ра-та? У ме-ђу-вре-ме-ну се уну-тра-шња си-ту-а-ци-ја знат-но по-гор-ша-ла. При-ме-тан је по-раст ко-р-зи-кан-ског, ба-скиј-ског и бретонског се-па-ра-ти-зма. Ими-грант-ска ин-ва-зи-ја се не за-у-ста-вља. По нај-ни-жим про-це-на-ма, број ими-гра-на-та до-сти-же шест ми-ли-о-на, а по дру-гим да-ле-ко ви-ше. Ими-гран-ти су углав-ном арап-ског по-ре-кла, по-ред из-бе-гли-ца из дру-гих му-сли-ман-ских зе-ма-ља. Још „у ми-р-но до-ба” би-ло је нео-пре-зно из-ла-зи-ти на ули-цу но-ћу, по-сле 20 са-ти. Сто-ти-не про-фе-со-ра окле-ва-ју да се по-ја-ве у шко-ли, у зеб-њи од арап-ских ђа-ка и њи-хо-вих ро-ди-те-ља. У фран-цу-ским гра-до-ви-ма има не-ко-ли-ко сто-ти-на квар-то-ва у ко-је по-ли-ци-ја не сме да уђе. Уко-ли-ко се усуд-и да не-где ин-тер-ве-ни-ше, ње-но при-су-ство „мла-ди”<sup>2</sup> сма-тра-ју про-во-ка-ци-јом и ре-а-гу-ју за-се-дом про-тив по-ли-ца-ја-ца, спа-љи-ва-њем ко-ла, раз-би-ја-њем из-ло-га и пљач-ка-њем рад-њи.

Но, и без то-га, сва-ко-днев-но се зби-ва-ју кра-ђе, улич-на уби-ства, про-да-ја дро-ге и оруж-ја,<sup>3</sup> по-ред ве-чер-њих ску-по-ва оних ко-ји „при-су-ству-ју бо-р-би бул-до-га”. Ако је ве-ро-ва-ти зва-нич-ним по-да-ци-ма – ко-ји се вр-ло рет-ко по-ја-вљу-ју у шта-м-пи – у Фран-цу-ској има че-ти-ри ми-ли-о-на зло-чи-на и пре-сту-па го-ди-шње. Ме-ђу-тим, по ста-ти-сти-ци про-фе-си-о-нал-них по-ли-циј-ских струч-ња-ка, тај број тре-ба по-ви-си-ти на 13 ми-ли-о-на. Без об-зи-ра на тач-ност тих про-це-на, фа-кат је да пред су-дом

од-го-ва-ра са-мо 500.000 оп-ту-же-них го-ди-шње, да је ме-ђу њи-ма мак-си-мал-но 100.000 осу-ђе-них на за-твор, а да је на ка-зну од три го-ди-не или ви-ше осу-ђе-но от-при-ли-ке 10.000 зло-чи-на-ца. <sup>4</sup> Оста-ли на-ста-вља-ју свој по-сао.

Кад би, под прет-по-став-ком фран-цу-ске „не-по-слу-шно-сти”, као 1968, Аме-ри-кан-ци пот-па-ли-ли ва-тру на-о-ру-жа-ва-њем и ор-га-ни-за-ци-јом тих мул-ти-ми-ли-он-ских ма-са ко-је жи-ве по свим фран-цу-ским гра-до-ви-ма, мо-же се ла-ко за-ми-сли-ти да би за крат-ко вре-ме до-шло до ре-во-лу-ци-је ко-ја би би-ла стра-шни-ја од Ок-то-бар-ске. Ко би, у том слу-ча-ју, стао на стра-ну фран-цу-ске ар-ми-је, спре-ман да по-ло-жи свој жи-вот за сво-ју Отац-би-ну? Гра-ђа-ни фран-цу-ског по-ре-кла? Би-ло би тач-ни-је ре-ћи: не-знат-на ма-њи-на Фран-цу-за.

У хи-је-рар-хи-ји вред-но-сти ко-ја је по-сле Дру-гог свет-ског ра-та би-ла ус-по-ста-вље-на, ра-си-зам је озна-чен као нај-ве-ће зло на све-ту. А ра-си-зам, оба-ве-зно, по-вла-чи за со-бом на-ци-зам, са по-зна-тим по-сле-ди-ца-ма. Оту-да се већ по-чет-ком осам-де-се-тих го-ди-на у Фран-цу-ској по-ја-ви-ла ор-га-ни-за-ци-ја „S.O.S. ра-си-зам”, с кри-ла-ти-цом „*Не ди-рај мог дру-га*”, на чи-јем се че-лу на-ла-зио Ара-пин Ха-р-лем Де-зир, а у ко-јој су знат-ну уло-гу игра-ли не-ки је-вреј-ски ин-те-лек-ту-ал-ци. Ра-си-зам је схва-ћен у нај-ши-рем сми-слу: ра-сист је сва-ки онај ко се ус-про-ти-ви ле-га-ли-за-ци-ји стра-них ими-гра-на-та, с би-ло ко-је стра-не они до-ла-зи-ли. Али ра-сист је и чо-век ко-ји не узи-ма у за-шти-ту при-пад-ни-ке „про-ле-та-ри-ја-та”: не-за-по-сле-не, љу-де са ми-ни-мал-ном др-жав-ном по-мо-ћи или „ис-кљу-че-не” из дру-штва. Зна-чи да би, у слу-ча-ју гра-ђан-ског ра-та, фран-цу-ска ар-ми-ја и по-ли-ци-ја од-мах би-ле жи-го-са-не као „ра-си-стич-ке” и про-тив се-бе има-ле, по-ред ими-гра-на-та и се-па-ра-ти-ста, ве-ћи-ну фран-цу-ске омла-ди-не, ако не и ве-ћи-ну це-ло-куп-ног ста-нов-ни-штва.

## ПОЛИТИКА „ДАНА И КОМАДА”

По-сто-је два из-ла-за из те си-ту-а-ци-је: или др-жав-ни и на-род-ни от-пор за ко-ји је, по

све-му су-де-ћи, већ ка-сно; или удва-ра-ње уну-тра-шњим и спо-ља-шњим фак-то-ри-ма, као нај-си-гур-ни-је сред-ство да се ка-та-стро-фал-на хи-по-те-за уда-љи и бар при-вре-ме-но от-кло-ни. Фран-цу-ски по-ли-ти-ча-ри – ле-ви-чар-ски, као и де-сни-чар-ски – са не-знат-ним из-у-зе-ци-ма, при-хва-ти-ли су дру-го ре-ше-ње ко-је се сво-ди на нео-д-го-вор-ну „политику да-на и ко-ма-да”, по на-че-лу „по-сле ме-не по-топ”.

Као ма-на с не-ба, раз-би-ја-ње Ју-го-сла-ви-је је од-и-гра-ло уло-гу иде-ал-не од-скоч-не да-ске и не-у-по-ре-див по-ли-гон за вој-но-по-ли-тич-ке ма-не-вре. Пре све-га, то је омо-гу-ћи-ло по-ве-зи-ва-ње са Не-мач-ком ко-ја, као што је по-зна-то, „ни-је мо-гла Ср-би-ма да опр-о-сти зло ко-је им је на-не-ла”. По-моћ Хр-ват-ској је оси-гу-ра-ла са-вез са Ва-ти-ка-ном и ка-то-лич-ким све-том. По-др-шка бо-сан-ским му-сли-ма-ни-ма је обез-бе-ди-ла сим-па-ти-је и фи-нан-сиј-ски до-при-нос исла-ма у Фран-цу-ској и ме-ђу арап-ским си-ла-ма. Ни-је ис-кљу-че-но да је бом-бар-до-ва-ње срп-ских по-ло-жа-ја у Бо-сни до-при-не-ло и пре-ки-ду му-сли-ман-ског те-ро-ри-зма у Па-ри-зу, ко-ји је – не-ким чу-дом – убр-зо пре-стао, док се ка-сни-је ис-по-ста-ви-ло да су ти исти му-сли-ман-ски те-ро-ри-сти об-у-ча-ва-ни код Изет-бе-го-ви-ћа.

Рас-пе-та Ср-би-ја је по-слу-жи-ла и Је-вре-ји-ма као „мо-не-та за пот-ку-су-ри-ва-ње” у њи-хо-вим од-но-си-ма са исла-мом: „Оста-ви-те нас на ми-ру у Па-ле-сти-ни, а ми ће-мо вас по-др-жа-ти на Бал-ка-ну.” Са два-три из-у-зет-ка, чи-та-ва је-вреј-ска ин-те-ли-ген-ци-ја у Фран-цу-ској – од Фин-ки-ел-кра-у-та и Ле-ви-ја до Ку-шне-ра – удру-жи-ла се про-тив Ср-ба. При-ли-ком Изет-бе-го-ви-ће-ве по-се-те Па-ри-зу, 1995. го-ди-не, Бе-р-нар-Ан-ри Ле-ви је по-хи-тао да га лич-но пред-ста-ви пред-сед-ни-ку Фран-цу-ске Ре-пу-бли-ке.

Но, на-да-све, то је би-ло фран-цу-ско удва-ра-ње Аме-ри-ци. При-вид-но ге-ни-ја-лан по-тез ко-ји је до-пу-стио да се фран-цу-ском ин-тер-вен-ци-јом на те-ре-ну ујед-но Кли-н-то-ну ли-жу чи-зме, а Фран-цу-ска пред-ста-ви као сло-бод-на и ве-ли-ка си-ла, јер, уме-сто да оста-не скр-ште-них ру-ку пред срп-ским „ва-р-вар-ством”, деј-ству-је пре Аме-ри-ке и не-за-ви-сно од ње. С об-зи-ром да је та по-ли-ти-ка по-чи-ва-ла на ду-го-го-ди-шњој и пла-не-тар-ној ме-диј-ској кам-па-њи, сва-ка офан-зи-ва про-тив са-та-ни-зо-ва-них Ср-ба је до-при-не-ла по-пу-лар-но-сти и НА-ТО-а и пред-сед-ни-ка свих ве-ли-ких си-ла уче-сни-ца у ра-ту. За об-ра-ђе-ну јав-ност евр-оп-ских зе-ма-ља они су би-ли за-штит-ни-ци де-мо-крат-ских прин-ци-па и про-го-ње-них на-ро-да, про-тив-ни-ци срп-ских на-сил-ни-ка. Са-мо-зва-ни учи-те-љи де-мо-крат-и-је се ни-су устру-ча-ва-ли да да-ју лек-ци-је „по-след-њем евр-оп-ском ко-му-ни-сти” у Бе-о-гра-ду и „на-ци-о-нал-ном екс-тре-ми-сти” у Бо-сни. Обо-ји-ца су „сно-си-ли кри-ви-цу за ет-нич-ко чи-шће-ње”. И обо-ји-ца су окри-вље-ни за „ве-ли-ко-срп-ство”, као да ни-ка-да ни-су по-сто-ја-ли про-гра-ми и иде-а-ли Ве-ли-ке Хр-ват-ске и Ве-ли-ке Ал-ба-ни-је.

Са та-квим ме-диј-ским по-кри-ћем, фран-цу-ска ар-ми-ја је за-га-зи-ла у рат под вр-ло по-вољ-ним усло-ви-ма. Као да је пре-ко-ноћ „вас-кр-сла Ве-ли-ка Фран-цу-ска”, на те-ле-ви-зи-ји су при-ка-зи-ва-ли фран-цу-ску рат-ну фло-ту, бом-бар-де-ре ко-ји уз-ле-ћу са но-са-ча ави-о-на, ко-манд-не ста-ни-це ко-је но-ћу сни-ма-ју по-кре-те срп-ских тру-па. Шта ма-ри што су за ту ге-сти-ку-ла-ци-ју утр-о-ше-не ми-ли-јар-де фра-на-ка ко-је би би-ло па-мет-ни-је упо-тре-би-ти за обезбеђење ре-да и по-рет-ка у са-мој Фран-цу-ској. На при-мер, је-дан ре-ла-тив-но ма-ли град као што је Ор-ле-ан има го-ди-шњи бу-џет од пре-ко ми-ли-јар-де не-ка-да-шњих фра-на-ка, а од те су-ме за по-ли-ци-ју тро-ши све-га два-де-сет ми-ли-о-на. Они на вр-ху зна-ју да је то са-мо-у-би-стве-на по-ли-ти-ка и да ће до „по-то-па” јед-ног да-на не-из-бе-жно до-ћи. Па ипак, бо-ље је, у са-ве-зу са ве-ли-ким свет-ским си-ла-ма, по-бе-ди-ти је-дан ма-ли на-род не-го из-гу-би-ти гра-ђан-ски рат у Фран-цу-ској.

### РА-Т СА „ZÉRO MO-RTS”

Фран-цу-ска је ов-де на-ве-де-на са-мо као мо-дел, али ни-је ис-кљу-чи-во она у том по-ло-жа-ју. Има евр-оп-ских зе-ма-ља ко-је се на-ла-зе у још те-жој си-ту-а-ци-ји. Шта он-да Ср-би-ја мо-же оче-ки-ва-ти од те Евр-о-пе? На пр-вом ко-ра-ку, уки-да-ње ем-бар-га, по-бољ-ша-ње еко-ном-ске си-ту-а-ци-је и при-бли-жа-ва-ње Евр-оп-ској Уни-ји. Али, под ко-јим усло-ви-ма?

Ср-би-ма је оста-вље-но ве-о-ма ма-ло ма-не-вар-ско по-ље, јер се иза љу-ба-зних осме-ха кри-је по-ли-тич-ка уце-на: „Све ће-мо вам да-ти, ако при-ста-не-те да вас све-де-мо на бе-о-град-ски па-ша-лук.” Аме-ри-ка и да-на-шња Евр-о-па од Ср-ба пр-вен-стве-но оче-ку-ју пре-кид от-по-ра. То је за-пра-во на-ста-вак ра-та са „zéro mo-rts” („без ијед-ног мр-твог”). Да ни-је та-ко, они би при-зна-ли да ни-су ис-пу-ни-ли усло-ве за-кљу-че-ног ми-ра, по-ка-ја-ли би се што ни-су раз-о-ру-жа-ли УЧК, што су до-пу-сти-ли уби-ства и про-го-не ко-сов-ских Ср-ба, што су за-тво-ри-ли очи пред уни-ште-њем срп-ских цр-ка-ва и кул-тур-не ба-шти-не, па би због србомрштва сме-ни-ли Ку-шне-ра. Нај-зад, пла-ти-ли би рат-ну од-ште-ту и уки-ну-ли ха-шки суд.

Уме-сто то-га, про-па-ган-да про-тив Ср-ба се на-ста-вља у за-пад-ној шта-пи, чак и кроз фил-мо-ве. Рас-пар-ча-ва-ње Ср-би-је се та-ко-ђе на-ста-вља: по-сле Ко-со-ва, ви-ди-мо, до-ла-зе на ред Цр-на Го-ра и на кра-ју Вој-во-ди-на. На-ста-вља се и „прав-да” су-да у Ха-гу, по ко-јој Ср-би мо-гу би-ти не-ка-жње-но уби-ја-ни, док се сва-ки Ср-бин мо-же из-ве-сти на суд ако се при-ку-пи ша-ка за-ин-те-ре-со-ва-них хр-ват-ских или му-сли-ман-ских „све-до-ка”. Као вр-ху-нац про-во-ка-ци-је, отво-ре-но је се-ди-ште ха-шког су-да и у са-мом Бе-о-гра-ду. Да су-ди Шип-та-ри-ма ко-ји сва-ко-днев-но уби-ја-ју Ср-бе на Ко-со-ву, или они-ма ко-ји су спа-ли-ли и бул-до-же-ри-ма сра-в-ни-ли са зе-мљом срп-ске цр-кве и ма-на-сти-ре? Не, не-го да су-де Ср-би-ма у са-мој Ср-би-ји, пред ли-цем срп-ске Цр-кве и на-ро-да.

Исто-вре-ме-но, Фран-цу-ска на-ста-вља сво-ју по-ли-ти-ку „bluff”-а. Ши-рак ју-ри по све-ту да би из-и-гра-вао во-жда ве-ли-ке си-ле; пу-ту-је по Евр-о-пи, Ју-жној Аме-ри-ци, Ази-ји; да-је Ру-си-ма и Ки-не-зи-ма лек-ци-је о де-мо-кра-ти-ји. До-ла-зи чак и на Ко-со-во, где пред-ла-же де-мо-крат-ско гла-са-ње. Својевре-мено, ни-је му па-ло на па-мет да тра-жи гла-са-ње у Кра-ји-ни, ко-ју су та-да на-зи-ва-ли „са-мо-зва-ном ре-пу-бли-ком”.

При та-квим усло-ви-ма, пре-пу-ште-ни са-ми се-би, Ср-би има-ју ма-ло на-де за спас. По-чет-ком де-ве-де-се-тих го-ди-на, у на-пи-су „За са-вез пра-во-слав-них на-ро-да”, пред-ла-гао сам ства-ра-ње пра-во-слав-не кон-фе-рен-ци-је од Се-вер-ног до Сре-до-зем-ног мо-ра. Би-ло је до-вољ-но са-ста-ти се око окру-глог сто-ла и до-не-ти устав. Без ика-квог на-по-ра, на тај на-чин би био ство-рен по-ли-ти-чки и стра-те-шки блок ко-ји, у до-глед-ном вре-ме-ну, ни-ко не би смео на-па-сти. Ни-сам за-ми-шљао да би тај са-вез тре-ба-ло да се ус-про-ти-ви свим не-пра-во-слав-ним на-ро-ди-ма, не-го сам, на-про-тив, пред-ла-гао да се од-мах ус-по-ста-ве при-ја-тељ-ски од-но-си са Евр-о-пом и Ки-ном, до-след-но ру-ској „евра-зиј-ској” по-ли-ти-ци. На жа-лост, то се, због по-зна-тих сла-бо-сти са-мих пра-во-слав-них на-ро-да, ни-је де-си-ло. Са дру-ге стра-не, низ ва-жних евр-оп-ских ин-те-лек-ту-а-ла-ца за-ла-га-ло се за оку-пља-ње Евр-о-пе око осо-ви-не Бе-р-лин-Мо-сква и ства-ра-ње ве-ли-ког са-ве-за ко-ји би се мо-гао су-прот-ста-ви-ти Аме-ри-ци не као не-при-ја-тељ не-го као сло-бо-дан са-го-вор-ник, али Не-мач-ка се ни-је ода-зва-ла на тај по-зив. Да ли за-то што Нем-ци сма-тра-ју да Ру-си-ја ви-ше не пред-ста-вља ве-ли-ку си-лу у по-ре-ђе-њу са Аме-ри-ком? Или, на-про-тив, по-пут Ото-на Хаб-збур-шког, из бо-ја-зни да би у том са-ве-зу Ру-си има-ли пре-ва-гу? У сва-ком слу-ча-ју, про-пу-ште-на је дра-го-це-на при-ли-ка да се Евр-о-па осна-жи и осло-бо-ди ту-жне и не-при-род-не пот-чи-ње-но-сти аме-ри-ка-ни-зму.

## БЕЗ РУСИЈЕ – ЗАТВАРАЊЕ КРУГА

Уко-ли-ко но-ва срп-ска вла-да не бу-де на-шла тре-ће ре-ше-ње, оста-је нам је-ди-но да оче-ку-је-мо не-ки спо-ља-шњи до-га-ђај ко-ји би, без на-шег уче-шћа, ути-цао на про-ме-ну пла-но-ва НА-ТО-а и на-пу-шта-ње по-др-шке бал-кан-ским му-сли-ма-ни-ма. То би се, ре-ци-мо, мо-гло де-си-ти у слу-ча-ју да се рас-плам-са и ге-не-ра-ли-зу-је је-вреј-ско-ислам-ски су-коб, ко-ји је тре-нут-но огра-ни-чен на Па-ле-сти-ну. На пр-ви по-глед, Ср-би-ја ту ви-ше не би би-ла „мо-не-та за пот-ку-су-ри-ва-ње”. Ме-ђу-тим, не сме се за-бо-ра-ви-ти да ислам-ски блок уисти-ну не по-сто-ји. Фун-да-мен-та-ли-зам је по-це-пао је-дин-ство ислам-ског све-та, а по-ве-за-ност арап-ских еми-ра-та са Аме-ри-ком је су-ви-ше ја-ка да би се мо-гла де-фи-ни-тив-но пре-ки-ну-ти. У сва-ком слу-ча-ју, Ту-р-ска би оста-ла на стра-ни Изра-е-ла. Њу др-же у ша-ху исла-ми-змом и опа-сно-шћу од Ку-р-да, али јој оста-вља-ју од-ре-ше-не ру-ке на Бал-ка-ну. Ни-је уза-луд фран-цу-ски по-ли-ти-ко-лог Тје-ри де Мон-бри-ал још 1992. по-здра-вио по-вра-так Ту-р-ске на Бал-кан,<sup>6</sup> а ге-не-рал Га-лоа пред-ви-део на-ме-ру Ту-р-ске да ви-шак ста-нов-ни-штва из Ана-до-ли-је пре-ба-ци на Бал-кан.

7

Об-ја-вље-но је да би се Џо-рџ В. Буш из-ја-снио за по-вла-че-ње аме-рич-ких тру-па из Бо-сне и са Ко-со-ва. У то-ме не тре-ба ви-де-ти об-но-ву аме-рич-ког „изо-ла-ци-о-ни-зма”, али то је ипак знак да Буш не би на-ста-вио ди-рект-но вој-но при-су-ство на стра-те-шким по-зи-ци-ја-ма и у ба-за-ма на Бал-ка-ну. За Ср-бе би то би-ла до-бра вест под усло-вом да се по-ву-че и НА-ТО. Али се-р-вил-ност евр-оп-ских по-ли-ти-ча-ра је то-ли-ка да до то-га ве-ро-ват-но не би до-шло. И то би био до-каз да је Буш-ју-ни-ор ве-ли-ки др-жав-ник. За-што би он и да-ље тро-шио ми-ли-јар-де до-ла-ра, ако по-у-зда-но зна да би ва-зал-ни евр-оп-ски на-ро-ди вр-ши-ли ње-гов по-сао? Сво-је-вре-ме-но се у фран-цу-ској штам-пи по-ја-вио чла-нак Р. Жи-ра-ра, ре-дов-ног до-пи-сни-ка *Фи-га-роа* из Ср-би-је, под на-сло-вом „Ко-со-во: Ни-по-што не на-пу-шта-ти”. Он кри-ти-ку-је НА-ТО што ни-је раз-о-ру-жао УЧК и Аме-ри-кан-це ко-ји хо-ће да се по-ву-ку, али зах-те-вом да се „про-тек-то-рат” не на-пу-шта отва-ра пут но-вој по-ли-ти-ци „bluff”-а. Ши-рак је-два че-ка да, по-сле од-ла-ска Аме-ри-ка-на-ца, по-ни-зно ра-ди за њих, а да се пред све-том бу-са у гру-ди као не-за-ви-сни го-спо-дар Евр-о-пе.

Без истин-ског вас-кр-са ру-ске си-ле, круг се ко-нач-но за-тва-ра. <



(Јануар-фебруар 2006)

О АУТО-РУ

Аутор је је-дан од нај-зна-чај-ни-јих срп-ских пи-са-ца и ми-сли-ла-ца у ди-ја-спо-ри (од 1945). За-вр-шио је те-о-ло-ги-ју на Пра-во-слав-ном бо-го-слов-ском ин-сти-ту-ту Св. Се-р-ги-ја Ра-до-ње-шког у Па-ри-зу, ди-пло-ми-рао на Eco-le des Lan-gu-es Ori-en-ta-les vi-van-tes, до-био прав-ни li-cen-ce на Uni-ver-sité de Dro-it, d'Eco-no-mie et de Sci-en-ces So-ci-a-les de Pa-ris, спе-ци-ја-ли-зи-рао по-ли-тич-ке на-у-ке и исто-ри-ју, те-зу др-жав-ног док-то-ра-та из по-ли-тич-ких на-у-ка (*La phi-lo-sop-hie de l'inéga-lité et les idées po-li-ti-qes de Ni-co-las Be-r-di-a-ev*) од-бра-нио 1975. на Па-ри-ском прав-ном фа-кул-те-ту. Жи-ви и ства-ра у Ор-ле-а-ну, Фран-цу-ска.

## НА-ПО-МЕ-НЕ

<sup>1</sup> *Le Fi-ga-ro Ma-ga-zi-ne*, 10. јул 1987.

<sup>2</sup> Назив који се углавном примењује за арапске и црначке младиће преступнике, да се не би поменуло њихово име, јер би то био „знак расизма”. Али, ако је по среди француски младић, његово име се мора споменути.

<sup>3</sup> Недавно откривени стокови оружја су дошли, наводно, из Југославије. Термини „Југославија” и „Југословенски” у таквим случајевима обично крију Роме и шиптарску мафију, а при том индиректно алудирају на Србе. Међутим, кад би кривци били Срби, неизоставно би поименце били жигогани, а Србија отворено осуђе на.

<sup>4</sup> Све те податке су изнели Daniel Du-glery, бивши главни директор јавне безбедности, Henri Do-mi-ni-que Ma-ta-grin, председник професионалног судског удружења и Flo-rent Mon-til-lot, регионални саветник и аутор беле књиге о градској безбедности, на конференцији одржаној 1. децембра 2000. у Орлеану, коју је организовао Se-r-ge Gro-u-ard, кандидат Ширакове партије RPR.

<sup>5</sup> Пода так из истих извора.

<sup>6</sup> Re-naud Gi-rard, „Ko-so-vo: su-r-to-ut, ne pas lâcher”, *Le Fi-ga-ro*, 25-26. новембар 2000.